

2005-07-01

จุฬาริชาท ขัณฑิรใหม่สมัยเก่า

ทรงสุตา ยอดมณี

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/jamjuree>

Part of the [Social and Behavioral Sciences Commons](#)

Recommended Citation

ยอดมณี, ทรงสุตา (2005) "จุฬาริชาท ขัณฑิรใหม่สมัยเก่า," *Jamjuree Journal*: Vol. 7: Iss. 2, Article 10.

DOI: 10.58837/CHULA.JAMJUREE.7.2.9

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/jamjuree/vol7/iss2/10>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Jamjuree Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

บันทึกใหม่สมัยเก่า

นับตั้งแต่ดิฉันเข้าเป็นน้องใหม่แห่งรั้วจามจุรี ดิฉันก็ได้รับประสบการณ์หลายหลากทั้งน่ายินดี น่าตื่นเต้น น่าภาคภูมิใจ และน่าเสียใจบ้างในบางครั้งบางคราว แต่อย่างหลังนี้นับว่าน้อยมากจนไม่อยากจะจดจำ ประสบการณ์ทั้งหลายนั้นมีมากมาย จึงจะขอเล่าเพียงประสบการณ์ในปีสุดท้ายในฐานะนิสิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

ปีนั้นเป็นปี พ.ศ.๒๕๑๐ ดิฉันอยู่ปี ๕ ต้องเรียนหนักมาก เพราะต้องทำวิทยานิพนธ์ด้วย นอกจากนั้นยังมีงานนอกหลักสูตรเพิ่มมากขึ้น ด้วย เนื่องจากปีนั้นดิฉันได้รับเลือกเป็นนายกชุมนุมนิสิตหญิง สจม. มีโอกาสได้พบปะกับชุมนุมนิสิตหญิงของทุกคณะ ได้รู้จักเพื่อนๆ จากคณะอื่นๆ อีกหลายคน มี ดร.ใจสคราญ หิริญพฤกษ์ เป็นอุปนายกฯ และมีกรรมการเก่งๆ จากทุกคณะ ร่วมกันทำงานเพื่อจุฬาฯ

งานหนึ่งที่พวกเราชุมนุมนิสิตหญิงภูมิใจมากก็คือการเตรียมรับเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงดนตรีที่จุฬาฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสามพระองค์ บางปีสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชก็เสด็จพระราชดำเนินด้วยแต่ส่วนใหญ่พระองค์ท่านทรงศึกษาอยู่ต่างประเทศ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงดนตรีกับวง อ.ส. ซึ่งประกอบด้วยข้าราชการบริพารใกล้ชิดส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งคือนิสิตจุฬาฯ ที่โปรดเกล้าฯ ให้ร่วมเล่นในวง อ.ส. ด้วย รุ่นพี่จากคณะสถาปัตย์ไซคอดีได้เข้าร่วมถึง ๓ คน นักร้องประจำวงก็เป็นนิสิตเก่าจุฬาฯ ที่ร้องมาตั้งแต่ยังเป็นนิสิต คือ อาจารย์คุณหญิงจามรี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา และอาจารย์คุณกัญดา ธรรมมงคล หลายคนที่เป็นนิสิตเก่าจุฬาฯ รับใช้ใกล้ชิดเบื้องพระยุคลบาทในวง อ.ส. มาจนปัจจุบันนี้

ในวันเสด็จทรงดนตรีนี้ ฉันและคณะชุมนุมนิสิตหญิงคอยเฝ้ารับเสด็จและถวายดอกไม้ แล้วคอยดูแลความเรียบร้อยต่าง ๆ ตลอดเวลาจนเสด็จพระราชดำเนินกลับ นิสิตเข้าเฝ้าแน่นจนล้นออกมานอกหอประชุม บ้างก็ยืนฟังเพลง อันไพเราะที่เคลียสองข้างหอประชุม บ้างก็นั่งฟังอยู่ที่สนาม พวกเราสู้คิดว่าได้ใกล้ชิดเจ้านายของเราเหลือเกิน จิตใจจึงเบิกบานมากในวันนั้น ซึ่งนับเป็นวันพิเศษของพวกเราชาวจุฬาฯ จริง ๆ ดิฉันไม่แน่ใจว่านายกชุมนุมนิสิตหญิงรุ่นน้อง ๆ เช่น อาจารย์รัตนวิภา วิชาญธนรัตน์ หรือสุภาเพ็ญ ณ พัทลุง(ท่านผู้หญิงสุภาเพ็ญ หลวงเทพ) ทำกิจกรรมอะไรกันบ้าง แต่ที่แน่ใจว่าเหมือนกัน คือ ไม่ว่าจุฬาฯจะมีงานอะไร ชุมนุมนิสิตหญิงก็มักจะต้องเป็น “เบี” จัดโน้นจัดนี้เสมอ

งานหนึ่งที่พวกเราช่วยกันจัดเพื่อนิสิตหญิง แต่ก็มีนิสิตชายมาร่วมงานด้วยเป็นจำนวนมาก คืองานวันชุมชนนิสิตหญิง โดยจัดให้มีการแสดงบนเวทีในหอประชุมจุฬาฯด้วย ในตอนนั้นดาวจุฬาฯ ทั้งหลายมาร่วมส่งแสงกันหลายคน เช่น ม.ร.ว.จิรัฐดา กิตติยากร (วุฒิไกร) ม.ร.ว.พรรณนภา ดิศกุล (ชมพูนุช) มณฑินี บุญประสพ (ท่านผู้หญิงมณฑินี มงคลนาวิน) จันทเพ็ญ ทิวารี (ปุ่นศรี) ม.ร.ว.สิริมาดา วรวรรณ อัญชลากรณ์ โกมลเสวิน (ศิริวรรณ) อัจฉรา เสรีบุตร (สุระนันท์) ซึ่งขณะนี้เป็นเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงจาการ์ตา และรัชยา ภมรมนตรี เป็นต้น

นอกจากนั้น ยังจัดงานลอยกระทงเพื่อรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีไทย มีการประกวดนางนพมาศ ซึ่งน้องใหม่ที่ได้เป็นนางนพมาศของจุฬาฯ ปีนั้นคือ อัมพร กิริติบุตร ซึ่งปัจจุบันก็ยังสวยไม่สร้าง หลังจากปีใหม่ผ่านไปก็มีงานกาชาดที่สวนอัมพร ในปีนั้นทางสโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (สจม.) ได้ไปออกร้านที่บริเวณสวนอัมพร ที่เรียกว่า “ร้านสมเด็จฯ” ด้วย ขยายผลิตภัณฑ์ของจุฬาฯ พวกเราต้องไปช่วยกันจัดร้านและผลัดเวรกันไปขายของที่ร้านด้วยทุกคืน

ชุมนุมนิสิตหญิงรับผิดชอบบ้าน มีนิสิตหนุ่มๆ ไปช่วยกันหลายคน ทั้งหนุ่มจากคณะวิทยาศาสตร์ อันมีหิสนัย กองแก้ว นายกลสมุสรมนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นหัวหน้า หนุ่มจากกาปัดและหนุ่มจากคณะใหม่ของจุฬาฯ ในสมัยนั้นคือ คณะสื่อสารมวลชน ภายหลังเปลี่ยนชื่อเป็นคณะนิเทศศาสตร์ เช่น ประภัทร ศรีลัมภ์ และบรรยงค์ สุวรรณผ่อง ซึ่งรุ่นไล่ๆ กับ คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ อดีตรัฐมนตรีแห่งพรรคประชาธิปัตย์ เป็นต้น ตอนนั้นเราขายของได้ดีมาก เรียกว่าขายได้เท่าเททำเลยที่เดียว โดยเฉพาะอย่างยิ่งแก้วเป่าเป็นรูปนกต่างๆ สำหรับห้อยกระดุมที่ปกเสื้อซึ่งทำที่คณะวิทยาศาสตร์ ในตอนนั้นถ้าใครไม่มีนกแก้วนี้เลยแล้วรู้สึกว่าจะออกจะเขยไปหน่อย ก็

เลยขายดี ทั้งนิสิตจุฬาฯ และที่อื่นๆ พวกกันมาอุดหนุน ได้เงินช่วยกาชาดไม่น้อยเลยระหว่างมีงานกาชาดอยู่นั้น ก็ได้มีงานฟุตบอลประเพณี จุฬา-ธรรมศาสตร์ ดิฉันจึงต้องวิ่งไปวิ่งมาระหว่างสนามศุภชลาศัย กับสวนอัมพร ที่ที่การจราจรสมัยนั้นยังไม่ถึงกับจลาจลเหมือนสมัยนี้

หลังจากงานกาชาด ดิฉันก็ไม่มีเวลาได้เอาใจใส่อะไรอีก ต้องชะงักเข้มน้อยอย่างหนักเนื่องจากเป็นปีสุดท้าย จะต้องพยายามทำเกรดให้ดีที่สุด งานวิทยานิพนธ์ก็ยิ่งเหลืออีกมากงานวิทยานิพนธ์ของดิฉันเป็นงานใหญ่ คือทำเครื่องตกแต่งห้องนอนทั้งชุด ดิฉันทำมานับเป็นเวลาเดือนๆ แล้ว เพราะนอกจากจะต้องเขียนแบบแล้วยังจะต้องทำของจริงด้วยทุกชิ้น นับตั้งแต่พรมหน้าเตียงซึ่งต้องทอเอง การทอพรมเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรทางด้านออกแบบอุตสาหกรรม ดิฉันขอเล่าสักนิดว่าทำไมจึงไปเรียนด้านออกแบบอุตสาหกรรม ซึ่งดูจะเป็นวิชาใหม่มากในสมัยเมื่อเกือบ ๔๐ ปีมาแล้ว

ตอนนั้น ดิฉันคิดว่าจบปี ๓ ได้อนุปริญญาแล้ว ก็น่าจะพอสำหรับการออกแบบบ้านแล้วคะแนนที่ได้จากการจบปี ๓ ก็สามารถที่จะเลือกเรียนต่อทางด้านใดก็ได้ ดิฉันและเพื่อนหญิงอีก ๓ คน คือ ดารกฯ มะลิวัลย์ และเยาวนิจ ก็ชักชวนกันเินล่องเรียนวิชาใหม่ของคณะ

เราลองเรียนดู ปรากฏว่าสนุกกับการปั้นถ้วยชาม สนุกกับการทอผ้า สนุกกับการเรียนจิตรกรรมและปฏิกิริยากรรมที่มหาวิทยาลัย ศิลปากร สนุกที่ได้ออกไปวาดรูปนอกสถานที่ สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นสิ่งที่แปลกใหม่ นอกจากนั้นการออกแบบอุตสาหกรรมยังมีนิสิตเรียนน้อย ทำให้ใกล้ชิดกับอาจารย์มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งศาสตราจารย์เลิศ และรองศาสตราจารย์สมถวิล อรุณยานันท์ ซึ่งสอนประจำแผนกนี้ และเมตตาพวกเรามากที่สุดในที่สุดก็คิดว่าเป็นการตัดสินใจไม่ผิด เพราะเราทั้ง ๔ สาวทำคะแนนในวิชาต่างๆ ในแผนกออกแบบอุตสาหกรรมได้ไม่เลวทีเดียว เรามีผลงานหลายชิ้นออกแสดงเวลาที่คณะมีงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานที่ออกแบบเครื่องใช้ที่เป็นไม้

ดิฉันจำได้ดีว่า ในตอนนั้นเจ้าชายอิกิโด มกุฎราชกุมารจากญี่ปุ่น (ปัจจุบันทรงเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ) และเจ้าหญิงมิชิโกะพระชายา ได้เสด็จมาเยือนประเทศไทย และเสด็จมาที่จุฬาฯ ทรงแวะทอดพระเนตรนิทรรศการของคณะสถาปัตยกรรม เราภูมิใจมากที่มีโอกาสได้ถวายการต้อนรับท่านและมีโอกาสได้โชร์ผลงานของพวกเราต่อองค์มกุฎราชกุมารและพระชายาด้วย

พอถึงปลายปีเราก็เห็นว่าการทำวิทยานิพนธ์ของแผนกออกแบบอุตสาหกรรมนี้หนักหนาสาหัสไม่แพ้ผู้ที่เรียนทางด้านสถาปัตยกรรมเลย เพราะนอกจากเราจะต้องเขียนแบบแล้ว ยังต้องนำแบบนั้นมาทำเป็นของจริง และนำออกแสดงในตอนสอบป้องกันวิทยานิพนธ์

ผลแห่งการอดตาหลับขับตานอนนับว่าคุ้มค่ามาก เพราะเมื่อประกาศผลการสอบออกมาแล้ว ดิฉันก็ต้องกระโดดตัวลอย ด้วยความดีใจอย่างหาที่เปรียบมิได้ เมื่อทราบว่าจะแนบรอมผ่านชั้นที่จะได้รับเกียรตินิยมอันดับสอง ในปีนั้นมีใช้ดิฉันคนเดียวที่ตื่นเต้นมาก เราสี่สาวที่พร้อมใจกันย้ายแผนกจากสถาปัตยกรรมมาอยู่แผนกศิลปอุตสาหกรรม ต่างก็ได้คะแนนเกียรตินิยมกันทุกคน พวกเราปลาบปลื้มกันมาก

วันรับพระราชทานปริญญา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินมายังหอประชุมจุฬาลงกรณ์ ดิฉันรู้สึกเหมือนกับตัวลอย ขณะขึ้นไปรับพระราชทานปริญญาบัตร วันนั้นคุณพ่อเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ด้วย ดิฉันคิดว่าคุณพ่อคงจะภูมิใจไม่น้อยเหมือนกัน น่าเสียดายแต่ว่า ตอนที่เสด็จพระราชดำเนินกลับแล้วดิฉันยังต้องอยู่ในหอประชุม ส่วนคุณพ่อก็ตามเสด็จกลับไปด้วยเสียก่อน จึงไม่ได้ไปถ่ายรูปกันที่หน้าคณะและหน้าพญานาคที่หัวบันไดคณะอักษรศาสตร์เหมือนกับคนอื่นๆ เขา

สมัยนั้นยังมีการฉลองปริญญาอยู่ จัดที่ศาลาพระเกี้ยว นับเป็นงานใหญ่งานหนึ่งของจุฬาฯ บรรดาบัณฑิตทั้งหลายแต่งชุดยาวสีขาว ส่วนมากพวกเราจะไปขอยืมชุดแต่งงานของที่หรือญาติพี่น้อง ของดิฉันก็เช่นเดียวกัน คือขอยืมมาจากรุ่นพี่คนหนึ่ง

งานคืนนั้นมีการเดินรำด้วย แต่พวกเราสาว “กาปัด” ไม่ค่อยได้เต้น เพราะหนุ่มๆ ของพวกเราสนุกกับการเฮฮาเกินกว่าที่จะไปสนุกบนฟลอร์เต้นรำ

การฉลองปริญญานี้ได้ทราบมาต่อมาก็ได้ยกเลิกไป นิสิตนักศึกษาสมัยใหม่คงจะเห็นว่าเป็นเรื่องไร้สาระหรือสิ้นเปลือง หรือเหตุผลอันใดไม่แน่ชัด ทั้งๆ ที่อีกพวกหนึ่งเห็นว่าการรับพระราชทานปริญญานี้เป็นโอกาสพิเศษในชีวิต เป็นก้าวแรกที่เจ้าจะต้องออกไปเผชิญกับโลกที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน ฉะนั้นการที่จะฉลองกันบ้างก็ดูไม่น่าจะเสียหายอะไร

แม้เวลาเนิ่นนานผ่านมาเกือบ ๔๐ ปีแล้ว แต่ความทรงจำในฐานะนิสิต และบัณฑิตจากสถาบันอันทรงเกียรติในรั้วจามจุรีแห่งนี้จะมีวันลืมเลือนไปจากใจของดิฉันตลอดไป